

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné urnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket
és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

A közélet elvadulása.

E címen jelent meg e lap legutolsó számában egy cikkely, amely bizony sok megszivlelendő igazságot tartalmazott, de — legalább szerintem — annyiban egy oldalú volt, mert jobbadán csak a sajtónak a közéleti eldurvulással szemben elfoglalandó álláspontját fejtette ki bővebben és azt, hogy e tekintetben nálunk mily sajnálatos a sajtó munkásai közt létező viszony; — míg ellenben teljesen figyelmen kívül hagyta a főtényezőt, magát a társadalmat, melynek pedig szintén számolnia, illetőleg leszámolnia kell a közélet kétségtelen elvadulásával és az azt előidéző turbulens elemekkel.

Hát az igaz: ami a fent hivatolt cikkelyben el van mondva, az első betűtől a legutolsóig: való tény.

Közéletünk sajnálatos módon elvadult. A szabad szó, az igazság érdekében hangoztatott szabad szó hovatovább veszedelmessé kezd válni arra nézve, aki elég önmegtadással bír, azt hangoztatni és a szó szoros értelmében megvalósul nálunk a példabeszéd:

„Szólj igazat, betörök a fejed!”

Kétségtelen, hogy az ököljog illetén túlkapásaival szemben legelső sorban a sajtónak volna kötelessége egyöntetűen, minden egyéb érdeket felre téve, állást foglalni és a legerélyesebben, leghatározottabban visszautasítani a durva, nyers

erőt mely a szabad szót terrorizálni kívánja, oda, ahol helye van, — a kurta korcsmák görbelábu asztalához, mely mellől, ha közéletünk romlatlan és egészséges volna, egy pillanatra sem leendett szabad annak a tisztességhez férköznie.

Hogy ez nálunk nem történik, hogy a sajtó — távol ily turbulens elemek ostromozásától, távol attól, hogy hivatását a mutatkozó közéleti eldurvulással szemben a szó legnemesebb értelmében betöltve, ez ellen a tisztesség nevében hűvel, minden rendelkezésére álló erővel küzdjön; — hogy — mondom, — távol ettől, munkásai között kerül, ki a másiknak durva bántalmazását nemcsak örömmel, mindenesetre kárörömmel nézi, de sőt a durva bántalmazónak szinte dicshimnusz zeng: ez magában véve is csak egyik elvitázhatlan jele közéletünk eldurvulásának.

Am a sajtó csak egy tényező az ezen elvadulás ellen való elkerülhetetlen küzdelemben s bár elismerem, hogy igen fontos tényező ott és akkor, ahol és amikor hivatása magaslatán áll és minden munkáját áthatja a kötelességérzet és igazságosság nemes heve; — másrészt kétségtelen, hogy nálunk e sajtó abban a pillanatban megszűnt ily tényező lenni. amint — miként ezt a durva ököljog által felidézett legutóbbi sajnálatos utcai botránnyal is igazolja — e sajtó munkásai közt kerülőzik, ki kárörömmel

hirdeti az ilyes otromba piaci hősök hősködését pusztán azért, mert annak ripók orvtámadása oly egyén biztonságára ellen irányult, ki bár szintén a sajtó munkása — vele ellentétes eszmék harcossainak táborában s így mindenesetre el-lene küzd.

Ahol az ellentétek — mint e példa mutatja, amnyira kihegyeződtek, ez mindenesetre csak a sajtó azon munkásainak rovására történhet, kik nem átalják, személyi ellenszenvük által elvakítva, kárörömlüket piacra vinni, hol a velük egy vívásnak olcsó tapsa kíséri ugyan őket, de ahol bizonyára minden jobb érzésű ember méltatlankodással fordul el tőlük.

S itt, ez ellentétek közepett, a közélet elvadulása ellen elkerülhetetlen küzdelemben, maga a társadalom válik fő-tényezővé, ennek kell tiltó szavát egyértelműen felemelnie, hogy érvényt szerezzen a tisztességnek, igazságnak, jog-nak és legfőképen a terrorizálni kívánt szabad szónak, mely mindenkor első sorban épp e társadalom java érdekében küzd, hogy annak érvényt szerezzen.

Szövetkeznie kell e célból a társadalom minden tisztességes tényezőjének, hogy megvertésével sujtja mindazokat, kik elég vakmerők ellene törni és durva, elvadult viselkedésükkel felzavarva a köz- rendet, hívják ki a jobbák bírálatait.

De nemcsak az ököljog kétes ér-

TÁRCA.

János, Janka és Jancsi.

Elbeszélés.

Írta: Pilcz Mór.

(Folytatás.)

(8.)

Midőn végre a bíró granujának határozottan kifejezését adott s udvariasan kijelenté, hogy egyelőre kegytelen vizsgálati fogság alatt tartani, míg a katonai hatóság nem rendelkezik fölötte, halálös sápadtság lepe meg a százasod férfias arcát. Szótlanul állott a bíró előtt s forró homlokához kapott, mintha nem értette volna meg a bíró szavait!

„Van valami megjegyzése? — kérde a bíró Jancsitol, átható pillantással vizsgálva a vádott zavart arcát.

Jancsi némán csüggeszté le fejét.

„Nincs! — akkor mostanra végeztünk!” S csengete a szolgának, hogy elvezesse a foglyot.

Gépiesen indult ki a teremből. Az ajtónál azonban hirtelen megállott s a bíróhoz fordult:

„Pár szót, bíró úr, négysem között!” A bíró intett a szolgának, a vádlottal ismét egyedül maradt.

* * *

Az Imrey kastélyban mély gyász ütött

tányát. A kastély ura sétatovaglásából erős főfájással tért vissza, elamnyira, hogy ágyba kellett fekdünie. Azután magához hívatta a rejtélyes idegent, kívül igen sokáig négysem közt beszélt, aztán ez utóbbi könnyes szemekkel elhagyta a kastélyt, s a legközelebbi faluba ment.

Az előhívott orvos aggódva csóválta fejét, erős lázat konstataált, s abbéli aggodalmát fejezte ki, hogy a báró valószínűleg napszúrást kapott.

A komorayik rögtön befogatott, hogy a báró testvérét, Janka grófnőt előhozza, a tovarobogó hintó útban találta már a grófnő lovas hímökét, kit a grófnő megbízott, hogy értesítse bátyját férjének katasztrófájáról, s egyszersmind, hogy minél előbb jöjjön s legyen tanácsadója, segítője a rémület első órájában.

E rémhir a bárót már erős delírium-ban találta, s természetesen nem is volt vele közölhető.

Képzelték a szegény Janka szenvedése, ki e csapások súlyai alatt egyedül, árva érzé magát, s még csak nem is siet-hetett szeretett testvérének betegágyához.

Jóllehet egy oly férj halála, mint amilyen Barteletti volt, akinek élete ránézve csak kimondhatlan szenvedések kútféje volt, bármily hű asszonyra is csak megváltás lehetett, Janka nemes szíve azoaban iszonyúval gondolt a gróf szerencsétlen halálára, leki fáj-dalma még inkább nagyobbodott, midőn értesült, ki férjének gyilkosa.

A szilkos Jancsi volt, a forrón szere-tett ifjú jászotárs.

Nem volt képes elhinni, nem tudott az eszmével megbarátkozni, hogy Jancsi a vetkes.

És mégis, mégis binnie kellett, mert saját vallomása — sajnos — minden kétséget eloszlatott.

Ez a gyenge nő alig képes a csapások ennyi súrtat elviselni, de neki el kezdé viselni, neki élnie kellett, a gondolat, hogy egyetlen testvére veszélyes beteg, hogy Janinak hű, gondos ápolóra van szüksége, új erőt kölcsönözött bánatos szívének.

Alig temették el férjét, alig tűrülte le a hitvesi könnyet halvány arcáról, sietett beteg testvéréhez. Teljesen eszméletlen kívül, élet-halál harcot víva, találta szegény testvérét, s az orvos csak alig-alig biztat-hatta, hogy fellábad a veszedelmes napszúrásból.

* * *

Jancsit, mint es. kir. századost, az illetékes törvényszék vette át, s Komáromba ezredéhez vezették, hol egyszersmind ügye befizest nyert.

Az ügyet különben igen gyorsan, midőn akadály nélkül befejezté tejezni.

(Folyt. köv.)

ték egyénei ellen szükséges a társadalom jobbainak állásfoglalása.

Szükség van nálunk e szövetkezésre egyébként is, hogy megtörje erejét mind-az apró zsarnokoknak, kik maoholnap ráülnek egészen közéletünk nyakára s akiknek creje szintén közéletünk elvadásulásának egyik szomorú bizonyosága, mert hiszen ez elvadásulásban gyökerezik.

Vagy nem-e annak bizonyítékát kell találnunk abban a polgármesteri ukázban is, melyről szintén e lap legutóbbi száma adott hírt s amely szerint *Sarkadi Nagy Mihály* polgármester *mejtöltötte* alárendeltjeinek, hogy a *hírlapoknak*, a *közéletnek* *szécsőcinek*, a *nyilvánosság óriásának bármiféle közügyben felvilágosítást adjanak*.

Akik viszonyainkat oly alaposan ismerik, mint én is, azokat e polgármesteri ukáz egy pillanatra sem hagyja kétségben az iránt, hogy e tilalom tulajdonképpen csupán a „Szentes és Vidék”-nek szól, mert hiszen csak ez a lap az, mely városi adminisztrációjukat a megérdemelt kritikában részletti és bátran mutat rá az észlelt hiányokra, visszaélésekre és hivatalos hanyagságra.

S vajjon rendes viszonyok közt, ha közéletünk sajnos nem haladna az elvadásulás felé s ha ennek folytán az a polgármester bizony nem számíthatna e rendeletével a sajtó egy részének támogatására, sőt buzdító tapására, kérdem: vajjon rendezett társadalom és közéleti viszonyok közt, melyek mellett a közélet bajnokai folytathatnak ugyan akár elkecsereedett küzdelmet is elvijelentőségű kérdések fölött, de okvetlen egyértelműen szállnának síkra az illető polgármesteri önkény ellen — merre volna-e a polgármester ez ukázat kiadni?

Határozottan mondhatom, hogy nem?

S épp azért, mert ez így van s mert a sajtó nem teljesíti híven kötelességét, kell közbelépnie a társadalomnak a közélet elhatalmasodott eldurvulása ellen.

Egy veterán.

Az igazoló választmány f. hó 14-én

tartott ülésében határozott a f. hó 2-án megjelölt városi képviselő választás ellen *Németh Sándor* által a III. és X. alválasztó kerületre vonatkozólag beadott felszólalás mellett, melynél fogva a III. alkerületi választást megsemmisítette a következő okokból: „Figyelembe véve azonban, miszerint a III. alválasztó kerületben egyes egyének más helyett szavaztak, sőt *ifj. Takács József* neve a hiteles végérvényes választói névjegyzékben a választást vezető által *Takács Jánosra* lett kiigazítva s *Takács János*, mint a választási iratokból kitévők, noha a névjegyzékbe felvéve sem volt, tényleg szavazott is és pedig a felvett *Takács József* helyett, ez oknál fogva a III. alválasztó kerületben megjelölt választás megsemmisítették s ott újabb választás megajtése rendeltetik el.”

Részünkről e határozatra vonatkozólag meg kell jegyeznünk azt, hogy a III. alválasztó kerületben egyes egyének más helyett nem szavaztak s így oly szabálytalanság, a melyet az említett határozat indokolása feltüntet a választást vezető által el nem követtett.

Az a *Takács János* ugyanis, akitől a választásvezető szavazatot fogadott el egy és ugyanazon egyén azzal, aki a választási

jegyzékben a lenró tévedéséből *Takács József*nek iratott, és ez a jelenvolt bizalmi férfiak által egyértelműen konstatáltatott. Konstatáltatott ezenkívül még az, hogy azon házszám alatt, mely alatt *Takács József* volt beírva a választók névsorába, *Takács József* nevű egyén nem lakott és nem lakik, sőt hogy az egész kerületben ilyen névű választó nem is létezik.

A dolgok illető állásában tehát csak az a kérdés: vajjon ilyen esetben a választásvezetőnek inkább az alakisághoz kell-e ragaszkodnia s annak folytán a beigazolt s kétségen kívül álló tévedés dacára is egy választó választási jogosultságától megfosztania; avagy nem-e a törvény intenciója szerint jár el inkább, ha figyelembe véve a fenforzó s nyilvántatott tévedést, a szavazatot a jogosulttól elfogadja.

A választásvezető ez utóbbira volt tekinettel, mikor nevezett *Takács Jánostól* a szavazatot elfogadta, mert úgy volt meggyőződve, hogy sokkal inkább vet a választók választási joga ellen, ha ily esetekre tekintettel, csupán toliba miatt valakit a választási jog gyakorlásától megfoszt, mintha a rideg alakiságtól eltér.

Mert egészen másképp állana a dolog, ha az illető a névjegyzékbe egyáltalán felvéve sem lett volna s így fogadta volna el a szavazatot a jeleutkezőző.

Ez lenne azaz eljárás, melyre az említett indokolás azt mondja, hogy egyes egyének más helyett szavaztak.

A községi törvény azt rendel, hogy a választás kizárólag az egybeállított névjegyzék alapján történik.

Kétségtelen, hogy a jelen esetben a névjegyzék alapján ejtetett meg a szavazás, mert a névjegyzékben az az egyén, kitél a választást vezető a szavazatot elfogadta, fel volt véve, csakhogy keresztneve tévesen lett leírva.

A fentebb szóról-szóra közölt indokolás helyt nem foghatóságát igazolja azon körülmény is, hogy a III. kerületi választás megsemmisítésére nézve indokult ama másik szintén előfordult eset, hogy a névjegyzékben *Kósa Mihálynak* olvasható néven *Kása Mihály* szavazatot fogadta el a választásvezető, mivel ez is egyszerű leírási hibának tunkt ki, nem hozatott fel. Nincs ugyan az indokolásban szó arról, hogy ez miért előzetert a választási eljárást megsemmisítő határozat meghozatalánál, s így vagy azt kell hinnünk, hogy az igazoló választmány arról győződött meg, hogy az *Kása-nak* épúgy olvasható, mint *Kósa-nak*; vagy pedig azt, hogy ez nem vétetett olyan alak hiának mint az előbb említett. Pedig nézetünk szerint, ha amaz alak hi, emez is olyan módon az s ha az egyik nem elegendő ok, a megsemmisítésre, a másik sem az.

Ennyi az, a mit az igazoló választmány határozatára és indokolására megemlíteni szükségesnek tartottunk.

Nem mulaszthatjuk el azonban a „Szentesi Lap”, f. évi július 15-iki 83 számában erre az esetre vonatkozólag tett megjegyzésekre is reflectálni.

Mindenek előtt megjegyezzük, hogy a szóban forzó esetben *törvénysértésről* szó sem lehet, s az mint ilyen nem emlegethető, mert ennek csak olyan egyén minősítheti azt, a kinek arról, hogy mi a törvénysértés, fogalma sincsen. Azt sem lehet mondani, hogy a választást vezető nem ántudatos és nem a törvény határozmányainak figyelembe vétele mellett járt volna el. Mert éppen az,

hogy a kézzel fogható s lényegbe nem vágó téveles mellett úgy járt el, bizonyítja azt, hogy van tudomása és ismeretével bir azokról törvénynek, melynek határozmányai között fel van véve a választók választási jogának védelme is.

Nagy sulyt helyez a „Szentesi Lap” arra is, mely csak az igazoló választmány döntése után derült ki, hogy a III. kerületi választásnál az elnök elmulasztotta a szavazatlapon lepecsételését, amelyet úgy tüntet fel, mintha az magában véve is döntő okul szolgálhatna a választás megsemmisítésére. Nohát szerencse a „Szentesi Lap”-ra nézve, hogy ezen körülmény csak a határozatnak szavazattal eldöntése után fedezte fel, mert fityoztatott törvénytudománya cserében hagyta volna ez alkalommal is, mint sok egyéb esetben, mert azoknak a szavazatlapoknak lepecsételése semminemű törvényes rendelkezésen nem nyugszik s nem egyéb az, egy nálunk meghonosodott szokásnál, melynek nem alkalmazása, még csak alak hi sérelmet sem képez. Van igen is a törvényben emittés téve lepecsételéssről, de ez csak akkor foghat helyet, amikor a szavazatok összeszámítása félébszakittatik. Ekkor is azonban nem a szavazatlapon, hanem a szavazatszedő szekrény zárait és pecsételtetik le a választási elnök és leg-abb két bizalmi terfi által.

Lapunk felelős szerkesztője nem igényli elismerést, különösen a Szentesi Lapnak, törvényekben való jártassága felől, valamint afelelő véleményét sem, hogy a közgyűlésekben való tevékenysége igénybe vétessék e vagy nem. Azt azonban jogai elmondhatja, hogy minden eljárásában a jogosságot és a méltányosságot gyakorolja s az önkénykedés védjének meg csak árnyéka sem érheti.

Ujdonságok.

Szentes, 1890. július 17.

— **Gimnáziumunk** 8 osztályúvá leendő kiegészítése végett hozott közgyűlési határozat jóváhagyásának mielőbbi kieszközlése céljából, mint lapunk előző számában írtuk, *Sarkadi Nagy Mihály* polgármester és *Kiss Zsigmond* gimnáziumi bizottsági elnök a közoktatásügyi minisztériummal fentjártak a múlt héten. Nevezett kiküldöttek tegnap-érett érkeztek vissza azzal a megnyugtató hírrel, hogy gimnáziumunknak 8 osztályúvá leendő kiegészítése iránt semminemű nehézség nem torog fent, mert úgy *Berzeviczy* államtitkár, mint *Klamarik* min. tanácsos, kik ez időszert gr. *Csáky* Albin miniszter tavoliateben az ügyeket intezik, kijelentették, hogy az engedély megadatik azzal a kikötéssel, hogy a középiskoláról szóló törvény rendelkezései a tanárok létszáma, a tanszerek beszerzése és a többiekre nézve pontosan teljesítendők. Ez a kikötés ugyan felesleges, mert Szentes városa saját jól felfogott érdekéből semmit sem fog elmulasztani azon kötelességeiből, melyek reá gimnáziuma felállításra, most már meg annak kiegészítése folytán hárultak, mert tudja jól, hogy minden igyekezettel azon kell lennie, miszerint a gimnázium jó hírre minden irányban emittessek, hogy így látogatottságnak örvendjen.

— **Belvizrendezés.** A körös-tisza marosi ármentesítő és belvizszabályozó tansulat az öblözethez tartozó vidék belvizvezetési tervével elkészülvén, a földművelésügyi minisztérium által műszakileg is felülvizsgált terveket az engedélyezési eljárás folyamathat

tétele végett a napokban küldte meg Csongrád vármegye alispáni hivatalához, hol az összes tervek 30 napig közszemlélésre lesznek kitéve, melyről az értesítés legközelebb lesz az öblözethez tartozó összes községekkel közölve.

— **Regálé ügy.** *Sarkadi Nagy Mihály* polgármester a múlt héten gimnáziumunk 8 osztályúvá kiegészítésének jóváhagyása végett Budapestén járván, egyúttal a pénzügyminiszteriumnál is járt a végből, hogy ott kérelmezze a regálé kártalanítási ösz szegébe megállapított összeg után járó 4½% kamat kifizetését. Eljárása azonban eredménytelen lett, mert a pénzügyminiszter hivatkodással a regálé kártalanítási ügyre vonatkozó törvény 20 §-ára, kijelentette, hogy azt csak ez év végén teljesítheti, a mikor a város az 1890 ik évre esedékes 4½% kamatokon kívüli kézhez kapja a kártalanítást adott kötvényeket is. A jövő évre azonban már ezen kamatfizetés utólagos felévi részletekben fog eszközöltetni.

— **Az iparos ifjak munkakiállításához.** A végrehajto bizottságnak vasárnap délelőtt tartott ülésében az előki bejelentés szerint a jelentkezési íveket a rendezőség már megkapta és így semmi akadály, hogy ennek bázgó utójárása mellett, az ívek mielőbb kiütölessenek s az eredmény a bizottság tudomására jusson. Előlk a m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumot s a helyben megjelölt testületeket és intézeteket a munkakiállítás segélyezése iránt tényleg megke-reste és hiszi, hogy a mind tagább körben érdeklődés tárgyát képező komoly ügyet a közönség méltóképen felkarolja. A bizottság megállapodása szerint a munkakiállításnak úgy megnyitó, mint bezáró ünnepélyen az ifjúsági dákör közreműködik. Ugyanez a bezárás napján az egyválti pénztár javára táncvigalommal összekötött hangversenyt rendez. A mű-or legközelebb fog összeállit-tatni.

— **Tanfölygelői helyettes Lévy Ferenc** csongrád megyei tanfelügyelőnek min. osztálytanácsossá történt kinevezése folytán megüresedett tanfelügyelői szék betöltésére vonatkozó minden eddigi híresztelések megdőltek. A „Szegedi Híradó” 1. hó 15 ikén megjelent számában a következőkben ad erről értesítést: „A Lévy Ferenc min. osztálytanácsos távozásával megürült csongrád megyei tanfelügyelői szék tegnap delutántól be van töltve, még pedig az összes eddigi várakozások megdőlésével. Annyi bevált az ide és lapunkhoz is Budapestről érkezett hírekből, hogy e tisztséget egyelőre ideiglenes helyettesítéssel töltik be. A kinevezésre vonatkozó ideérkezett s minden tekintetben autentikus távirat eképp hangzik: Szepesváralja, július 14. A csongrád megyei s idetartozó két törvényhatósági város tanfelügyelőségének ideiglenes vezetésével *Kalkay* Károly temesvármegyei segéd tanfelügyelő bizott meg, aki köteles a hivatalt azonnal átvenni. — Hasonló tartalmú távirat érkezett Szepes Mindszentről, *Szöry* miniszteri osztálytanácsos aláírásával a tanfelügyelőséghez is, még Lévy osztálytanácsos címére. — A tanfelügyelőség ideiglenes vezetésével megbizott *Kakujai* Károly, mint erről bennünket *Mártonffy* temesvármegyei tanfelügyelő táviratilag értesít, már holnap Szegedre jön.” Így tehát azon híresztelés, mintha helyettesül *Maesklásky* József reáliskolai tanár nevezetett volna ki, valótlan.

— **Kereskedelmi és iparkamarai választás.** A szegedi kereskedelmi és iparkamarai kültárog választása f. hó 13 án ejtetett meg Szentesen. Választandó volt két rendes és egy pót kültárog. A választás a lehető legnagyobb részvétlenség közt folyt le, mert dacára annak, hogy városunkban a kereskedők száma a kétszázat megközelíti, összesen csak 8 anadták be szavazatukat

s a majdnem 1000-et tevő iparosok közül pedig csak 27 en. A kereskedők közül rendes taggá: *Dobray* Sándor 6 szavazattal, az iparosok közül: *Szöke* István 18 szavazattal, póttaggá: *Kandás* Nagy Antal 6 szavazattal megválasztották. Szavazatot nyertek még a kereskedők közül *Zsoldos* Ferenc 2 szavazatot, az iparosok közül *Soós* Ferenc 2 szavazatot, *Tánczos* Lajos 1 szavazatot. Mily másképp folyt le a választás Szegeden ugyanazon napon! Mint onnan értesítenek bennünket ott valóságos kortes mozgalom folyt le már hetekkel előzőleg, de különösen a választás napján. Tömegesen is jöttek ott be a szavazatok nem úgy mint nálunk, úgy hogy a kereskedők 50 en felül, az iparosok pedig 300 on felül vettek részt a választásban. Ambar a nálunk megjejtett választás eredménye kedvező, mert a megválasztottakban megvan a biztosíték, hogy a rájuk ruházott tisztséget legjobb igyekezetükkel betölteni fogják, mindazáltal szükségesnek tartanak, ha az érdeklődés nagyobb és kiterjedtebb mérvben nyilvánulna, mert elvégre is ez a kereskedők és iparosok saját ügyét képezi, saját ügyeik pedig illő, ha kellő képen foglalkozik mindenki.

— **Községek számadásai.** Csongrád megye számbírói bizottsága f. hó 14 én tartotta ülését, melyen a folyó hó 31-én tartandó vármegyei közgyűlés tárgysorozatába főveendő **községi számadási ügyek** készítették elő a gyűlési tárgyalásra. — A vármegye községeinek számadásai, egész a múlt év végéig, mind beérkeztek s ha a legközelebb tartandó vármegyei közgyűlésen felülvizsgálva nem lesznek, annak oka csak abban keresendő, hogy a vármegye számvévése a meglehetősen nagy számban érkező számadások megvizsgálására idő hiányában nem képes, amennyiben most már munkában van a „közutak és vámkroli” szölo törvény alapján készitendő költségvetés, a mi nagy munka, különösen most, hogy nála még a kezdet nehézségeivel kell küzdeni.

— **Előkészületek a rabbi fogadtatáshoz.** A helybeli izr. hitközség által ezélett pár hóval megválasztott dr. *Klein* jelenleg kolozsvári rabbi fogadtatására, ki a jövő hó 5 én fog hívei körébe érkezi, hogy állást elfoglalja és itteni működését megkezde, már most nagyban folynak az előterkeztetések. A hitközségi előjáróság felkérésére az ifjúság vállalta magára úgy a fogadtatási, mint a beiktatási ünnepély rendezését. A rendezőség alakítói gyűlése ma este 5 órakor lesz a hitközség tanácstermében.

— **Első adomány.** Az iparos ifjak munkakiállítására végrehajto bizottságának megkeresésére a *Csongrád megyei hitelszövetkezet* igazgatósága 5 frtot szavazott meg s juttatott az elnökhöz a *munkakiállításnál magukat kitüntető iparos segédek jutalmazása céljából.*

— **Hogy is mondja a latin? Vivat sequens!**

— **A cigányok bucsója.** „Egy apostol sem üdvözül a saját honában.” Ez a magyar példabeszéd illusztrálja legjobban a mi szegény cigányaink helyzetét is, kik a közönség részvétele folytán kegyetlenül vizsgálják bűdosni, hogy tisztességes megélhetésüket biztosíthassák. Pedig hát nem lehet a legkisebb okunk sem *Bandira* pamazkodni. Mindig meglette a közönség kívánságát s valóban gyönyörtösegére szolgál mindenkinek, ha az ő jól szervezett bandáját játszani hallotta. Csak az volt a baj, hogy nem igen hallgatták s így bizony csak szűkecsken telt felér cipóra való é miatti elkeseredésben mi telhetett tőle? ... egyet gondolt, hogy itt hagyja a haláltan publikumot és lemegy az aradi kiállításra szerencsét próbálni. De még sem akarta úgy itthagyni, hogy egy utolsó istenhozzádot ne sirjon el a hegedűjén, amiért is meglátta a közönséget bücsüestelyre. A közönség azonban konzekvens maradt és nem jelen meg, hanem az ég az mégis megszentta őket és elsírta föltött búcsúkönyveit. *Bandi* pedig, miután személyesen nem lehetett, bennémet kért fel, hogy e helyen mondjunk istenhozzádot egy időre — nevében az irántuk érdeklődő közönségnek.

— **A szentesi országos vásár** f. hó 19. 20 és 21 napján fog megtartatni. A

szombaton 19. tartandó jóságvásárra, a kapitányságról nyert újabb értesítés szerint — Pestvármegyét kivéve szabályszerű marhalevéllel mindazon helyekről felhajthatók esülkös jóságok: szarvasmarha, juh, kecske és sertés, — melyek állati ragadós betegségek miatt zár alatt nincsenek. Helyből is csak rendesen kiállított, egy neves marhalevéllel lehet a vásárra bármiféle jóságot felhajtatni.

— **Kardpárbaj.** A f. hó 15-én reggel 5 órakor folyt le e párbaj a zsidó temető melletti fáskerben *Lövy* József és *Dolesch* József között, melyre okot egy a „Szentesi Lap” ban megjelent újdonság és ezzel kapcsolatban *Doiesch* József aláírással egy a *Lövy* becsületét melyen sértő nyilatkozat szölgáltatott. Maga a párbaj minégy négy percig tartott, amikor is *Doiesch*nek a kezeny csapások alatt elgöbült kardja által véletlenül ejtett borkarcolás okozott sebesülést *Lövy* jobb alkargán. Minthogy a párbaj nem a *Lövy* által proponált harcfejlésesség, hanem csak első veres lett a megbízottak által megállapitva, a párbajt azonnal beszüntették. A segédek beküti kísérlete eredménytelen lett.

— **Gőzhajó díjazás a Tiszán.** Az első és kir. szab. duagőzhajózási társulat helybeli ügynöksége a tiszai személyi forgalom számára f. évi július 15-től további intézkedésig érvényes díjazabát közölte szerkesztőségünkkel. E szerint Szolnoktól Szegedig — mivel a hajón csak a fedélzeten van hely — a fedélzeten — 1 ftt 05 kr. Szolnoktól Mindszentig 75 krétt, Szentesig 60 krétt Csongrádig 55 krétt, Tiszá kúrtig 25 krétt, Uj-Kécskéig 20 krétt, utazhatni. — A közben eső állomásoktól való indulásnál Szegedig a díjazás a következő: Uj-Kécskétől 85 kr. Tiszá kúrtól 80 kr. Csongrádtól 55 kr. Szentesétől 45 kr. Mindszentől 25 kr. A zóna díjazabát, mint a hogy ma már általánosságban az ocsó utazást nevezüik, a duna gőzhajózási társulat is behozta. Reánk nézve most már az lenne az előnyös, ha az itten járó hajón szintén lenének osztályozott helyek, mert a fedélzeten nem mindig kellemes utazni, még ha ocsó is e miatt ekerül az ember.

— **Lovak veszedelme.** Még a szarvasmarhák veszedelme sem ért jóformán véget, — írja a *Szegedi Napló* 1. hó 15 iki számában — egy újabb hír, mely a külterületekről érkezett, a lovakat fenyegető veszedelméről beszél. Az ásothalmi csülök között ugyanis nagy mennyiségben egyidejűleg több csülök fejlődő mirigydagadatokat vettek észre, amelyekből takonykór is szokott fejlődni. A tőkapitány utasította az állatorvosokat, hogy vizsgálják meg a csülök baját és adjanak a gazdáknak tanácsokat arra nézve, miként enyhítsék a lovak betegségeit s esetleg miként vegyék a komolyabb löveszedelmek eiejét. — Gazdáinknak óvakodás végett közöljük mi is ezen hírt, mert egyrészt a közlése, másrészt azon körülmény, hogy gazdáink Szeged vidékére jóságjaikat legeltetésre szokták kiadni, könnyen okozná a baj nálunk való elterjedésének.

— **Kegeyetlenség.** Hiába gondozta *Nyirj* János es neje kedves halottjuk sírhalmát s ültette be illatozó virágokkal, f. hó 13-án érozások kezek a gondosan ápolat sírhalmot minden ékességétől megfosztották, tövestől lépve ki arról a szepen virágzásának indult növényzetét. *Kis* Júlianna, *Argyellán* Mária és *Tarján* Magdolna 15-16 éves leányok azok a hősök, kik ezen diestlen munkát végezték, miután előbb, a sírhalom éke meggyalazását megőrn akaró s éppen a sírnál időző 11 éves *Nyirj* Eszter s védelmezéért föltökés és jól látha vertek. Így pamazolta el a tenyt *Nyirj* János es neje s kapitányságnál e hó 14-én, kérvén a tettesek megbüntetését. Hogy a három leányzó nő vitte ezen eszelekményre, a további eljárás fogja kideríteni, melyet a kapitányság a fejletésen folytlan folyamatba is telt. Mindenesetre szigorú büntetés érdemelnek, kik a kegeyet ilyen jele iránt íly barbar módon viselkednek.

— **Mi mindenből lehet tőket csinálni?** Önkénytelenül ezt a kérdést teszi az ember, ha olvassa a „*Budapesti országos díjak se*

gyűjleszt" elnökségének a bíróságokhoz küldött kérelmét, mely abban kulminál, hogy a bíróságok vezintő a „nemzet szellemi nap-számosa" segélyegyletének részére adományokat gyűjtsenek. A gondolat igen egyszerű, mégis olyan, amely jelentékeny összegnek birtokába juttatja az egyeletet. Arról van szó ugyanis, hogy a bíróságok a perek tárgyalása közben kiszabott rendbüntetés pénzeinek és a kihallgatott tanúk részére megállapított, de az illető tanúk által el nem fogadott „tanúzási díjaknak" az országos díjok segélyegylet javára való odaítélését vegyék fogaatba. És ezt sem kívánják ingyen Mert ha valamelyik bíróság évenként 15 frttal járul az egylet tőkéjéhez, akkor jogában áll annak a bíróságnak egy díjokat az egyletbe rendes taggá felvételni, aki aztán a beirattási és havi tagsági díj fizetése nélkül tag marad mindaddig míg pártolásra méltónak tartja a bíróság, mely intézkedéssel aztán nyerne a bíróság is, mert hű és munkás díjokra lenne a pártfogotts a a díjokkal szemben pedig jótékony hatása az lenne, hogy betegségében naponta 60 krral, ingyen gyógyszerrel látna el az egylet, elhalálózása esetén pedig 60 frtig terjedő temetkezési költség megtérítéshez jutna családja. Lám, „Sanyarú Vendekek" nem is rossz finác kapacitások.

— **Rendőrségünk figyelmebe.** Diszes piacterünknek azon része, hol a zöldségáru-lók és a húságok foglalnak helyet, azzal a tisztasággal melyet ezen tér megkíván, nem bír, mert egyik napról a másikra, az elsőt zöldségáru-lók és csontballadók ott hevernek. Felhívjuk tehát a rendőrséget, hogy az említett helyeknek tisztántartása iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg, mert könnyen és jogosan megszóllhatnak bennünket a városunkban megforduló idegenek.

Schwarze, weisse und farbige Seiden Damaste von fl. 1.40 bis d. 7.75 p. Meter (18 Qual.) — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieh.) Zurich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. 10

Nyilatkozat.

Alőírottak ezennel kinyilatkoztatják, hogy a Lövy József és Dolesch József urak közt felmerült becsületbeli ügy lovagias uton elintézését nyert.

Szentes, 1890. július 15 én.

Nagy Lajos,

Weiner Mór,

iff. Szánthó János,
mint Dolesch József ür
segédei.

Molnár Mihály,
mint Lövy József ür
megbíztottjai.

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság" és melléklapja a „Világ Krónika" 28-ik száma küldetett be szerkesztőségünkühöz. Ezen már 37 év óta fennálló képes hetilap mint mindig, úgy ezuttal is a legváltozatosabb tartalommal jelent meg. Címlelapján a megfelelő szöveg kíséretével gróf Pejacsevich Miklós, a napokban elhunyt tábornok arcképét hozza. Ezeket kívül a nem régiben leleplezett báró Eötvös József szobrát a sváb hegyen, az Úrn wütembergi város 161 méter magas tőrténelmi nevezetességű temploma és tornyának rajzát, közép-afrikai képeket és a Szittnya vidék több tagjának sikerült rajzait. A két sűrű iven megjelenő lap tartalmazza a képek, magyarzó szövegén kívül, a költészet, beszély és regényirodalom legkiválóbb termékeit, hírek rovata magában öleli a hét leg-

nevezetesebb eseményeit a politika, irodalom, művészet, intézetek és egyletek életéből. Előfizetési ára mindezen dús tartalom dacára lehető legutjánosabb. A politikai ujdonságokkal együtt egész évre 12 frt, félévre 6 frt. Csupán a Vasárnapi Ujság egész évre 8 frt, félévre 4 frt. A hazai képes lapok ezen legrégibb és legolcsóbb példányait melegen ajánljuk az olvasó közönség becses figyelmébe.

A baromfi tenyésztés érdekében. A meleg idő beállásával általános a panasz, hogy a baromfi vérs országosra nagy mérvet ölt. Hol még ma 3—400 baromfi tenyészett, ott már holnapután alig marad 2—3 darab. E bajon pedig igen könnyen lehet segíteni, nem kell ahhoz egyéb mint szakismeret. Kellő szaktudással képesek vagyunk a baj kitörését kikerülni, vagy ha már udvarunkba jutott a ragály, gyorsan kis vesztesség árán szabadulhatunk tőle. A kellő szakismeret terjesztésével nem különben a baromfi elhullása ellen való védekezés és a betegség alapos orvoslásával, kétségkívül ma hazánkban csakis a „Házi Szárnyasaink" című illusztrált baromfi-tenyésztési szaklap foglalkozik; ennél fogva legmelegebben ajánljuk a baromfi tartó gazdák és gazdaasszonyok figyelmébe. A „Házi szárnyasaink" csinosan illusztrálva havonként 2 szer jelenik meg. Közleményei gyakorlatiak s teljesen gazdasági viszonyaink figyelembe vételével vannak írva. Iránya a leghelyesebb, amit nem csak itthon de legközelebb a bécsi általános gazdasági és erdészeti kiállításon: Europa összes szakfejtői elismerték a midő „helyes és gyakorlati irányáért e lapot a legmagasabb kitüntetésre érdemlítették. A „Házi Szárnyasaink" at: Parthey Géza baromfi-tenyésztési felügyelő, s az országos magy. gazd. egyesület baromfi-tenyésztési szakosztályának vezetője szerkeszti. Előfizetési ára felelve 2 frt, negyedévre 1 frt. Mutatványszámokat küld és elfogad a lap kiadóhivatala. (Budapestben üllőit 25. sz. 1 em)

IPAR- és KERESKEDELEM.

A magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság Budapestu folyó évi május 31-en készpénzben befizetett öt millió forint alapitokévi megalkakulás s cégje, valamint alapszabályai a budapesti kir. kereskedelmi és váltóörvényeknek bejegyezettvén, módosítását az alapszabályok által meghatározott minden irányban megkezdte. A társulat a hazai ipart támogató pénzüzetekről szóló 1890. évi XIV. t.c. alapján létesítették, különös feiadatát kepezuudi iparvállalatok létesítése, meglévőknék megnagyobbítása és fejlesztése, valamint társas vagy magán ipari vállalkozások részére megfelelő alakban való hitelyújtás. Alapszabályszerű működési körébe tartozik továbbá állami és törvényhatósági kölcsönök megkötése, építkezési vállalatokban stb.-ben való részvétel. Ezzel kapcsolatosan tevékenységét teljes mértékben kiterjesztendi a rendes banküzletet körére s e részben foialkozni fog különösen: értékpapírok, külföldi penzzenek és ercváltók saját vagy idegen számiára való vételével vagy eladásával; pénzüszszegeknek folyó (cheque-) számiára vagy penztári jegyek ellenében kamatoztatásra való átvételei; váltóösszámítolással; bel- és külföldi váltók behajtásával; külföldre szóló hitellevelek kiállításával, valamint külföldi eszközöndő fizetések teljesítésével; értékpapírokra való előlegezéssel; értékpapíroknak megörzés és kezeles végett átvételével. A társulat cégnek jegyzésére az alakuló közgyűlésen két igazgató, Pósch Gyula és Schwarz Felix urak, vannak feljogosítva, kik vagy együtt ketten, vagy egyenkint egy a társulat cégé-

nek per procura jegyzésére feljogosított hivatalokkal fogják jegyezni a céget.

Az alapszabályaink értelmében megválasztott igazgató tanács és felügyelő bizottság tagjainak névsora a következő: Az igazgató tanács tagjai: Tisza István, országgyűlési képviselő, elnök. Bauer Mór, a Wiener Bankverein igazgatója, alelnök. Graf Andrassy Gyula, országgyűlési képviselő. Bokross Elek, országgyűlési képviselő. Hatvani Deutsch Sándor, a Deutsch Ig. és fia cég tagja. Guttman Jenő, a Dresdner Bank igazgatója. Hieronymi Károly, a szab. osztrák-magyar államvasút társaság igazgatója elnök. Báró Liebig Alfred, cs. német birodalmi consul. Lederer Sándor, az Adria magyar tengeri hajózási társulat alelnöke. Sigmund Dezső, országgyűlési képviselő. Weisz Berthold, a Weisz Berthold és Manfred cég tagja. A felügyelő bizottság tagjai: Szokoly Gyula, a kiserbirtokok országos földbitelintézetének vezérigazgatója, elnök. Beöthy László, országgyűlési képviselő. Kuranda Félix, a Wiener Bankverein iradó-főnöke és cégvezetője. Neményi Ambrús, országgyűlési képviselő. Ullmann Emil, az Ullmann C. cég tagja.

Vasúti menetrend.

(Pusztá-Tenyő—Kun-Szent-Márton—Szentes között)

Érvényes 1890. június 1-től.

Szentes—Szolnok.

Szentes	indul	5 o. 35 p.	éjjel,	12 o. 05 p.	d. u.
Töke	érkezik	6 o. 11 p.	éjjel,	12 o. 41 p.	d. u.
Kaszt.-Márton		6 o. 51 p.	d. e.,	1 o. 20 p.	d. u.
P.-Homok		7 o. 23 p.	d. e.,	1 o. 52 p.	d. u.
T.-Földvár		7 o. 41 p.	d. e.,	2 o. 17 p.	d. u.
Martfű		7 o. 59 p.	d. e.,	2 o. 36 p.	d. u.
Kengyel		8 e. 34 p.	d. e.,	3 o. 11 p.	d. e.
P.-Tenyő		8 o. 55 p.	d. e.,	3 o. 30 p.	d. u.
Szajol		9 o. 15 p.	d. e.,	3 o. 59 p.	d. u.
Szolnok		9 o. 44 p.	d. e.,	4 o. 28 p.	d. u.
Budapestre érke.		1 o. 55 p.	d. e.,	7 o. 45 p.	éjjel.

Szolnok-Szentes.

Budapestről indul	9 o. 40 p.	éjjel,	8 o. 15 p.	d. e.
Szolnok	8 o. 45 p.	éjjel,	1 o. 41 p.	d. e.
Szajol érkezik	4 o. 20 p.	éjjel,	12 o. 20 p.	d. e.
P.-Tenyő	4 o. 42 p.	éjjel,	12 o. 41 p.	d. u.
Kengyel	5 o. 11 p.	éjjel,	1 o. 00 p.	d. u.
Martfű	5 o. 39 p.	éjjel,	1 o. 36 p.	d. u.
T.-Földvár érke.	6 o. 01 p.	d. e.,	2 o. 05 p.	d. u.
Homok	6 o. 20 p.	d. e.,	2 o. 15 p.	d. u.
Kaszt.-Márton érke.	7 o. 19 p.	d. e.,	2 o. 54 p.	d. u.
Töke	7 o. 38 p.	d. e.,	3 o. 25 p.	d. u.
Szentes	8 o. 13 p.	d. e.,	4 o. 00 p.	d. u.

A csongrád felelyházi h. e. vasút menetrendje.

Érvényes 1888. szept. 16-tól.

Szeged—Csongrád

Szegedről indul	11 o. 9 p.	d. e.,	2 o. 15 p.	d. u.
Félegyházáról	12 o. 15 p.	d. e.,	3 o. 40 p.	d. u.
K.-K. Szállásról	12 o. 45 p.	d. e.,	4 o. 12 p.	d. e.
Csongrádra érke.	1 o. 11 p.	d. e.,	7 o. 01 p.	d. e.

Csongrád—Szeged

Csongrádról indul	9 o. 45 p.	d. e.,	2 o. 15 p.	d. u.
Kiskun-Szállásról	11 o. 52 p.	d. e.,	3 o. 1 p.	d. u.
Félegyházáról	12 o. 29 p.	d. e.,	3 o. 36 p.	d. u.
Szegedre érkezik	1 o. 05 p.	d. e.,	5 o. 59 p.	d. u.

Félegyházáról Budapest felé indul:

Gyorsvonat	11 o. 59 p.	d. e.	Személyvonat	4 o. 18 p.	d. u.
Omnibuszvonat	7 o. 18 p.	d. e.			

Szerkesztői üzenet.

Siklaci. Helyben. A gondolat jó, a kidolgozás gyenge. Több világosságot a részletekben, és nagyobb gondot a formára. Egyébként is nevelésül beakadott bármennyű cikket, soha sem közlünk.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátffy Ferenc.
Társ-szerkesztő: Bánfai Lajos.